

REFERAT Økonomiudvalget d. 31-08-2022

Mødedato Onsdag d. 31. august 2022 kl. 17:00

Mødested Byrådssalen

Mødedeltagere Kirsten Jensen, Klaus Markussen, Özgen Yücel (Fravær), Thomas Brücker, Susanne Due Kristensen, Lars Bøgelund Elbrandt, Christina Thorholm, Tue Tortzen, Lars Ole Skovgaard Larsen, Morten Bille, Peter Ingemann Bentsen

Indholdsfortegnelse

Budget 2023-2026, 1. behandling - direktionens oplæg til et budget i balance..... 3

Statsgaranti eller selvbudgettering 2023..... 7

Digital godkendelse af referat..... 9

Punkt 1: Budget 2023-2026, 1. behandling - direktionens oplæg til et budget i balance

21/15542

Indstilling

Direktionen indstiller, at økonomiudvalget:

1. behandler direktionens budgetoplæg for 2023-2026 og oversender det til byrådets 1. behandling
2. indstiller til byrådet, at der indarbejdes en udgiftsneutral bufferpulje på servicerammen som beskrevet i direktionens budgetoplæg, såfremt der er uudnyttet råderum indenfor servicerammen.

Sagsfremstilling

Med denne sag skal økonomiudvalget behandle direktionens budgetoplæg for 2023-2026 med henblik på at oversende oplægget til byrådet. Direktionens budgetoplæg danner dermed udgangspunkt for de kommende drøftelser om budgettet, jf. tidsplan for budgetprocessen, som byrådet godkendte den 15. december 2021.

Direktionens oplæg til budget i balance for 2023-2026 tager udgangspunkt i det vedtagne budgetoverslagsår 2023 fra budget 2022, med efterfølgende rammeudmelding i økonomiudvalget den 23. marts 2022. Efter rammeudmeldingen er der indarbejdet effekten af alle kendte politiske beslutninger med bevillingsmæssige konsekvenser, herunder budgetopfølgning 1 og 2-2022, skøn for overførsler samt andre konsekvenser af kommuneaftalen, lov- og cirkulæreprogram, seneste pris- og lønfremskrivning m.v. fra juni 2022 samt effekt af bevillingssager til byrådets godkendelse den 31. august 2022, herunder ansøgning om tillægsbevilling vedrørende udvidelse af kapacitet i dagtilbud i østbyen i 2022.

Indtægtssiden baserer sig på statsgarantien for 2023 og KL's udmelding om skatte-, tilskuds- og udligningsbeløb for overslagsårene. Økonomiudvalg og byråd behandler på nærværende dagsorden tillige en sag om valg af statsgaranti eller selvbudgettering, med direktionens indstilling om, at valget af statsgaranti eller selvbudgettering indgår i forhandlingerne om budget 2023-2026.

Fagudvalgene har behandlet deres budgetforslag på møder i foråret og udvalgenes indstillinger fra junimøderne fremgår af bilaget "Fagudvalgenes indstilling til 1. behandlingen" som er vedhæftet som bilag.

Udvalgenes budgetforslag, som blev godkendt på møderne i juni måned 2022 har været sendt i høring i perioden 24. juni til 15. august 2022.

Der er efterfølgende hen over sommeren udarbejdet enkelte nye eller reviderede forslag til aktivitetsudvidelser og anlægsønsker. Disse forslag er samlet op i bilag 8, supplerende budgetmateriale til budget 2023-2026.

Direktionens budgetoplæg består af to dokumenter "Direktionens budgetoplæg 2023-2026" og det bagvedliggende regneark med budgetsimuleringsmodellen "SIM – direktionens budgetoplæg i tal". Begge er vedlagt som bilag.

Overordnede bemærkninger til budgetoplæg 2023-2026

Direktionen har taget udgangspunkt i tre afsæt for budgetoplægget. Det første afsæt er økonomiaftalen mellem regeringen og KL samt den seneste lovgivning. Det andet afsæt er blandt andet byrådets vedtagne "Politik for Økonomistyring". Det

tredje afsæt er en aktuel ledelsesmæssig vurdering af Hillerød Kommunes tilstand med dens mange organisationer i én, herunder hvilke muligheder og udfordringer vi som direktion aktuelt vurderer, der vil være fremover med at løse opgaverne. Med at "løse opgaverne" mener vi her opgaverne med at forvalte, levere og huse den politisk besluttede mængde og kvalitet af borgernær, virksomhedsnær og institutionsnær service samtidig med at vi betjener byrådet og dets udvalg med kvalificerede beslutningsoplæg om kommunens styring og udvikling. De centrale omdrejningspunkter for direktionens budgetoplæg er i år udgiftspresset på de sociale områder, herunder specialundervisning og udsatte børn, unge og voksne samt anlæggsforslag som tilvejebringer kapacitet inden for de store serviceområder som skoler, dagtilbud og ældre- og sundhedsområdet.

Budgetoplæg for 2023-2026 i hovedtal:

Skatter:

Der er i budgetoplægget anvendt det statsgaranterede udskrivningsgrundlag med en uændret skatteprocent på 25,85 pct. Grundskylds- og dækningsafgiftspromillen samt øvrige beskatningsprocenter er ligeledes uændret.

Driftsresultat:

Oplægget viser et overskud på ordinær drift på 205,6 mio. kr. i 2023. Samtidig viser direktionens budgetoplæg en mindreudgift på serviceudgifter på 53,3 mio. kr. i forhold til KL's vejledende serviceramme for 2023, som er på 2.617,8 mio. kr.

Såfremt de besluttede serviceudgifter ender med at være under den tilkendte serviceramme, og der dermed er plads på servicerammen, vil direktionen indstille, at der vedtages en pulje på servicerammen, til bevillinger af overførsler af evt. uforbrugte midler på serviceområderne fra 2022 til 2023. Denne pulje har ingen likviditetsmæssig effekt.

Anlæg:

Der er indarbejdet anlægsudgifter på 153,0 mio. kr. i 2023. Hillerød Kommunes andel af økonomaftalens anlægsramme på 18,5 mia. kr. svarer til ca. 153,9 mio. kr.

Kapitalbevægelser:

Årets resultat viser et kasseopbygning på 25,3 mio. kr. Der er budgetteret med låneoptagelse i 2023 på i alt 4,5 mio. kr. som vedrører årets investeringer i energibesparende foranstaltninger. Afdrag på kommunens låneportefølje udgør 87,5 mio. kr. i 2023. Øvrige finansforskydninger udgør 14,7 mio. kr.

Hillerød Kommune har ansøgt Indenrigs- og Boligministeriet om lånemulighed fra relevante puljer.

Ministeriet bestræber sig på at besvare kommunens låneansøgninger senest ved udgangen af august måned 2022.

Herudover er Indenrigs- og Boligministeriet søgt om en mulighed for evt. at udnytte et statsligt tilskud til en skattesækning på op til 0,25 pct. point. Det er uafklaret om denne pulje skabes, og om denne ansøgning imødekommes helt eller delvist.

Likviditet:

Likviditetsprognosen – der er beregnet på baggrund af direktionens budgetoplæg – viser, at ultimo-likviditeten i alle årene forventes at overholde kommunens måltal. Ultimo 2026 forventes likviditeten at udgøre 545,5 mio. kr.

Langfristet gæld:

Kommunens langfristede gæld vil udgøre 627,5 mio. kr. ultimo 2023. Gælden nedbringes med 87,5 mio. kr. i 2023 og 130,2 mio. kr. i overslagsårene og vil udgøre 552,5 mio. kr. ultimo 2026. Målet om at nedbringe den langfristede gæld overholdes i direktionens budgetoplæg.

Oversigt over bilag:

Foruden direktionens budgetoplæg i tekst og tal, samt tilhørende bilag 3-12, består budgetmaterialet af finansieringsforslag, aktivitetsudvidelsesforslag, anlægsønsker, fagudvalgenes indstillinger, udviklingsmål, lov- og cirkulæreprogram samt baggrundsoplysninger. Bilag 13-18.

Der er vedlagt et foreløbig takstblad for de borgerrettede takster for 2023. Der tages forbehold for at ændringer i det endelige budget vil påvirke borgertaksterne, ligesom centralt udmeldte satser m.v. som modtages efterfølgende ligeledes vil påvirke borgertaksterne direkte. Foreløbigt takstblad vedlægges som bilag 19.

Endelig vedlægges som bilagsnummer 20-29 samtlige høringssvar, som er modtaget ved udløbet af høringsfristen den 16. august 2022.

Retsgrundlag

Styrelsesloven § 40.

Økonomi

De økonomiske konsekvenser fremgår af budgetforslaget.

Beslutning i økonomiudvalget den 31-08-2022

Økonomiudvalget godkendte indstillingen.

Fraværende: Øzgen Yücel (V)

Bilag

Direktionens budgetoplæg 2023-2026.pdf

SIM - direktionens budgetoplæg i tal.pdf

Bilag 1 - De 10 bud på et godt budget.pdf

Bilag 2 - Eksisterende anlægsplan og foreløbig risikovurdering heraf.pdf

bilag 3 - Liste over forslag fremhævet af direktionen.pdf

Bilag 4 - Uddybning af forudsætninger i indtægssiden 2023-2026.pdf

Bilag 5 - Samlenotat om demografiefekter i budget 2023-2026.pdf

Bilag 6 - Notat om overførselsudgifterne i budget 2023 2026.pdf

Bilag 7 - ECO nøgletal fra regnskab 2021 og budget 2022.pdf

Bilag 8 - Supplerende budgetmateriale budgetforslag 2023-2026.pdf

Bilag 9 - Henvendelse fra Firmaidrætten.pdf

Bilag 10 - Forslag fra Hillerød byforum.pdf

Aktivitetsudvidelser budgetforslag 2023-2026.pdf

Anlægsønsker Budgetforslag 2023-2026.pdf

Finansieringsforslag budgetforslag 2023-2026.pdf

Fagudvalgenes indstilling til 1. behandling 2023-2026.pdf

Budgetdokument 2023-2026 Baggrundsoplysninger juni.pdf

LCP 21-22 Meropgaveark med kodning.pdf

Foreløbig takstbilag 2023 borger - til 1. behandling af budget 2023.pdf

Høringssvar fra høringsberettigede vedr. Børne og Familieområdet

Høringssvar fra høringsberettigede vedr. Dagtilbud Børn.

Høringssvar fra høringsberettigede vedr. Ældre og Sundhed.docx

Høringssvar fra Hillerød Seniorråd - specifikt omkring ældre.docx

Høringssvar fra høringsberettigede vedr. Skoleområdet

Høringssvar fra høringsberettigede vedr. Borger- og Socialservice

Høringssvar fra høringsberettigede vedr. Kultur & Udvikling

Høringssvar fra høringsberettigede vedr. Kultur & Udvikling MED

Høringssvar fra høringsberettigede vedr. Digitalisering og IKT-Drift

Høringssvar fra høringsberettigede vedr. tværgående og øvrige områder

Fraværende Øzgen Yücel

Punkt 2: Statsgaranti eller selvbudgettering 2023

21/15542

Indstilling

Direktionen indstiller, at økonomiudvalget indstiller til byrådet, at valget af skattegrundlag i 2023 (statsgaranti eller selvbudgettering) indgår som en del af budgetforhandlingerne for 2023.

Sagsfremstilling

Kommunerne har mulighed for at vælge mellem en af staten - på forhånd - garanteret indtægt fra indkomstkatten og tilskuds- og udligningssystemet eller en af kommunen budgetteret indtægt fra indkomstkatten og tilskuds- og udligningssystemet (selvbudgettering).

Valget herimellem for 2023 anbefales byrådet at træffe i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag er udmeldt af Indenrigs- og Boligministeriet i juni 2022, og beror på en vurdering af kommunens udskrivningsgrundlag, grundværdier, betalingskommunefolketal samt beregnet udgiftsbehov. Vælges statsgarantien vil beløbene, som kommunen modtager i 2023 ligge fast. Statsgarantien er det grundlag, der anvendes i direktionens budgetforslag for 2023.

Anvendes i stedet selvbudgettering vil det i budgetforhandlingerne besluttede forventede merprovenu blive udbetalt af staten i 2023. Forskellen mellem indtægterne i statsgarantien og indtægterne beregnet på det faktiske indbyggertal, udskrivningsgrundlag samt ejendomsværdier bliver efterreguleret i 2026. Efterreguleringen kan være positiv såvel som negativ.

Budgetoverslagsårene (2024-2026) er ikke omfattet af valget. De budgetlægges af kommunen selv ud fra fx tilskudsmodel, egne skøn mv., da der ikke udmeldes statsgaranti for overslagsårene. I direktionens budgetforslag er der på indtægtssiden anvendt 85 pct. af den absolutte vækst i befolkningsprognosen.

Beregningen for indtægtssiden er foretaget i KL's tilskuds- og udligningsmodel. Beregningerne viser p.t. en samlet forventet gevinst på ml. 9,5 mio. kr. og 13,8 mio.kr. ved at vælge selvbudgettering i 2023. Provenuet er baseret på en ændring i befolkningstallet, svarende til 85 pct. af den forventede vækst fra 2022 til 2023 i den seneste befolkningsprognose jf. byrådets seneste beslutning herom inklusiv de 207 tilflyttede ukrainere samt direktionens skøn i direktionens budgetforslag.

Usikkerheder og risici

Som nævnt ovenfor baserer provenuet sig alene på et ændret befolkningstal. Indenrigs- og Boligministeriets befolkningsfremskrivning sker med udgangspunkt i Danmarks Statistiks modeller. Disse modeller indeholder ikke boligprognoser. De har derfor tendens til at undervurdere kommuner med stor boligtilgang. I år er der dog det ekstra element, at der er tillagt 240 ukrainere i Danmarks Statistiks prognose.

Indenrigs- og Boligministeriet har på den baggrund angivet befolkningstallet i statsgarantien for Hillerød Kommune i 2023 til 53.965. Primo august 2022 er indbyggertallet i Hillerød Kommune 53.890 indbyggere inkl. 207 ukrainere. Der

mangler 75 borgere, før det antal indbyggere, statsgarantien er beregnet på, er nået.

En gennemgang af de færdigmeldte byggerier samt en opfølgning på de resterende byggerier planlagt til 2022, viser at der fortsat mangler 50 pct. af blive færdiggjort. Af dem forventes 40 pct. først at blive færdigmeldt i november/december 2022. Der er således en vis risiko for, at de nybyggede boliger ikke er beboede per d. 1 januar 2023. Det bemærkes, at det er det faktiske indbyggertallet per. 1. januar 2023, der lægges til grund for beregningen af tilskud og udligning ved valg af selvbudgettering.

Befolkningstallet er ikke den eneste usikkerhedskilde, der er ved selvbudgettering. Væksten i dansk økonomi som helhed samt udviklingen i Hillerød Kommune isoleret set har også betydning. I den nuværende situation, hvor verden er præget af geopolitisk uro, forsyningsvanskeligheder samt en endnu ikke afslutte Covid-19 pandemien, er der alt andet lige en større risiko for fejlskøn af den økonomiske vækst.

Derudover udestår der fortsat usikkerhed om de nye ejendomsvurderinger. De forventes ikke endeligt på plads i nær fremtid. Det er således ikke muligt at lave egne skøn, hvorfor ministeriets foreløbige skøn finder anvendelse. Det bemærkes, at der for den enkelte borgere p.t. er mulighed for indefrysning af ejendomsskattestigninger. Dette påvirker dog ikke kommunens provenu, da der er automatisk låneadgang til en nettostigning i indefrosne ejendomsskatter. Den nævnte usikkerhed for kommunen relaterer sig således til størrelsen (dvs. vurderingen) af de kommunale ejendomsskatter ved det nye ejendomsvurderingssystem.

Finansministeriet forventes at udsende en ny Økonomisk Redegørelse ultimo august. Primo september opdaterer KL tilskuds- og udligningsmodellen med de opdaterede skøn for b.la. udskrivningsgrundlaget. Såfremt den opdaterede model giver anledning til ændringer, vil forvaltningen orientere om dette.

Vurderingen på ovenstående baggrund er, at det er mindre relevant at overveje selvbudgettering i år sammenlignet med sidste år.

Retsgrundlag

Styrelsesloven.

Økonomi

Statsgarantiens niveau er afspejlet i direktionens budgetforslag for 2023. Beslutter byrådet at selvbudgettere, kan de økonomiske konsekvenser ikke p.t. opgøres. Den endelige økonomi for 2023 afhænger af den faktiske udvikling i Hillerød Kommune og dansk økonomi i øvrigt frem til 2024.

Beslutning i økonomiudvalget den 31-08-2022

Økonomiudvalget godkendte indstillingen.

Fraværende: Özgen Yücel (V)

Bilag

Bilag 1 - Statsgaranti eller statsgaranti 2023

Fraværende Özgen Yücel

Punkt 3: Digital godkendelse af referat

22/647

Beslutning i økonomiudvalget den 31-08-2022

Godkendt.

Fraværende: Özgen Yücel (V)

Fraværende Özgen Yücel